

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 234.

V Ljubljani, v četrtek 13. oktobra 1892.

Letnik XX.

VABILO

na

JAVEN SHOD,

kateri priredi

„Katoliško-politično društvo“

v Šmarji pod Ljubljano

v nedeljo, dné 16. oktobra t. l., ob 3. uri popoldne
v župnijskih prostorih.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednikov.
2. Govor o I. slov. katol. shodu.
3. O katoliški zavesti.
4. Slučajnosti.

K temu shodu najuljudneje vabi ude „Katoliško-političnega društva in po udihi vpeljane goste

Odbor „Katol.-polit. društva“ V Ljubljani.

Seveda — „katoliško“!

V nedeljo 10. oktobra se je banketovalo na starem strelišču. In tedaj se je očitno večkrat naglašalo, „da ima Slovenec braniti dve svetinji, vero in narodnost“, in da se „posvetna inteligencija nikdar ni pregrešila proti prvi točki narodnega programa“, t. j. proti veri.

Vtorkovi „Narod“ pa v listnici zopet pogreva laž o škofovskih okrožnicah, laž, kakor se vsak poštenjak lahko prepriča pri vsakem župnem uradu, laž, ki je toliko grji, čim trdovratneje se vzdržuje, in čim glasneje poudarja napredna go-

spoda svojo „poštenost“ in svojo „značajnost“, laž, ki je tem ostudnejši, čim bolj zatrjuje „razumništvo slovensko“, da stoji še vedno na starem Bleiweissovem programu.

In uprav tisti vtorkovi „Narod“ prinaša tudi dopis „iz dežele“, koder se „katoliške“ napredne stranke „katoliški“ dopisnik zaletava v stotak, ki ga je pred kratkim poslal „Danični“ vrednik za namene trapiškega misijona mej črnci. List, ki je s cinično surovostjo zasmehoval misijonarja zamorskega rodu, list, kateremu daje življenjetvorno silo le še sovražstvo proti ljubljanskemu knezu in škofu, si je ostal v tem vsaj enkrat — dosleden. „Taka radodarnost“, piše, „če tudi odeta v plašč velike dobrosrčnosti, ni zdrava, ni pametna“; „ako bi že imeli kaj odveč, moramo najpreje gledati na Slavjane“. Potem ponatiskuje iz „Germanie“ dopis, v katerem se trdi, da so trapisti v Afriki „vpeljali krščansko kulturo, a tudi nemško življenje.“

Dopis s „sancta simplicitas“ zabavlja proti gospodu Smrekarju, ki zida „misijonsko hišo“ za nemške Kočevarje — „in Slovenci, dočim do zdaj sužnji na svoji zemlji, robotajo tujcu, zapuščajo domovino, katere jim nitisama pristna rimokatoliška vera omisliti ne more.“ In potem se drzne pisati tako-le: „Gospoda okolo „stiskavnega društva“, znajte, da katoliški Slovenci potrebujejo i kruha za-se in za otroke. Ako tega ni, zaiti mora na kriva pota, in potem javkate, da je svet tako napačen, Vi, ki mu ne pomagate, kakor bi imeli, ter jadikujete, da je vera v nevarnosti.“

Dejanja: Okrog 300 trapistov in okrog 200 sestrâ — razven 6 vsi nemškega rodu, je ostavilo svojo domovino in sedaj v južni Afriki v natalnem ozemlju Kafre uči vere in omike; ali bolje, najpreje jih skuša omikati, učšč jih poljedelstva, rokodelstev, zidarstva; obleče jih in čisti in tako pripravlja za — krščanstvo, poudarjamo: Kafre, ki so v divjosti

najbolj trdovratni narod afriški. Nad 1200 oseb vzdržujejo ti misijonarji, ki sebi nikdar ni kaplje vina, ni koščeka mesa ne privoščijo, ki nosijo najslabši obleko in stanujejo često v nizkih lesenih kolibah, ki v slabem podnebjju in vsled naporov skoraj brez izjeme kmalu umirajo. Nad 750 otrok vsak dan rešujejo divjosti v šolah in vzgojevalnicah! In to delajo tisti „nemški“ misijonarji, ki so v Bosni za Slovane v Marija-Zvezdi ustanovili sirotišče in vzgojevalnico za zapuščene slovanske otroke, ki so tudi nekaterim svojim postajam v Afriki nadeli slovanskih krajev imena: Censtohova, Marija Račica; to delajo misijonarji, ki se morajo z neizmernim trdom najpreje naučiti težkega kafriškega jezika, ki v tem jeziku pišejo kafriške knjige, zlagajo kafriške pesmi in ki imajo pri dopisunu „Slov. Nar.“ samo to hibo, da so „Nemci“.

Tako se pojmuje „katoliško“ načelo, da smo vsi bratje, in da pomagajmo drug drugemu v dosego skupnega namena.

In „Narod“ se osmeljuje, učiti prave radodarnosti darovalce, ki „Danici“ pošiljajo svoje darove. Povejte nam kako večjo nezgodo na Slovenskem, za katero se ni mnogo več darovalo, nego za kafriški misijon; povejte nam jeden naš dobrodelen zavod, za katerega niso zlagali tisti možje, ki brez „Narodovega“ dovoljenja tudi „črncem“ privoščijo drobtino! Kdo pa z velike večine donaša nad 200 gld. vsak mesec za ubožne dijake, kdo povsod, koder se gre za dobro stvar, globoko sega v žep?

Listajte svoje liste in povejte nam in puncto „Slovanstvo“, koliko ste že vi žrtvovali za slovanske brate: Bolgare, Bošnjake itd. Na tisoče, da, na tisoče, napredna gospoda, se je s Slovenskega po duhovniških rokah duhovniških darov tija odposlalo. Berite „Danico“! — Ob Knafeljevi ustanovi, ob Holzapfelnovi zapuščini, ob dijaški kuhinji mons. Jerana, ob Marijanišču, ob Vincencijevi družbi, ob katoliški družbi rokodelskih pomočnikov itd. pre-

LISTEK

Krištof Kolumb.

(V 400letni spomin odkritja Amerike v noči od 11. do 12. oktobra 1492.)

(Konec.)

Štirikrat je bil Kolumb v Ameriki. Vsaka vožnja je bila zanj mučnejša od prejšnje. Ko je v četrtili došel do ameriškega obrežja, ni ga pustil njegov klevetnik Ovando niti na suho: v najhujšem viharju ga je neusmiljeno prepustil razburjenim morskim valovom. Ko se je slednjič vendar-le usidral in poprosil za boljšo ladijo, ker se je njegova zelo poškodovala, da se vrne nazaj v domovino, dali so mu — črvojed, nerablivo ladjico!! Toda ni se potopil Kolumb, potopili pa so se v dnu penečega se morja oni, ki so mu stregli po življenju: Bobadilla, Boldan in drugovi. Prst božji!

Ko je zadnjič prišel v domovino, sprejel ga je kralj Ferdinand — kakor pravi W. Irving — „z onim hladnim, mrzkim nasmehom, ki zasine na obrazu, kakor solnčni sij po zimi, in ne ogreje srca“ ter odlašal izvršitev Kolumbu danih obljub do njegove smrti. Črna nehvaležnost sveta je pospešila smrt sivemu možu! Zapuščenega od vsega sveta so tolažile Kolumba besede, katere je slišal nekda na obrežju nove zemlje,

ko se je vse upiralo zoper njega: „Od materinega naročja te je čuval Bog. Ko te je videl dozorelega za tvoj sklep, razširil je po čudežu sloves svojega imena čez zemlje krog. Podelil ti je Indijo, najbogatejši del zemlje, kot posest z oblastjo, da jo razdeliš po svoji volji. Ocean je ležal zaprt s trdimi železnimi okovi, tebi je izročil kluče. — Ne boj se! Nič se ne zgodi brez božje volje!“ In Kolumb, ko to poroča o samem sebi, dostavi: „Tedaj sem plakal nad svojimi grehi!“ Da Kolumba že preje niso potle tolike in tako pekoče srčne bridkosti, učinila je samo njegova čudovita udanost v božjo voljo. Vse, kar je trpel, sprejel je kot dar iz božjih rok, kot kazen za slabosti in grehe svojih mladih let.

„Dobri in zvesti hlapec, vstopi v veselje svojega Gospoda!“ glasil se je slednjič tudi njemu klic z nebes. — Dne 20. maja 1506, v praznik vnebohoda Gospodovega zjutraj je vskliknil: „Moja ura je prišla!“ Dal se je prevideti s sv. zakramenti, obleči v terciarsko haljo, katero je itak navadno nosil že od l. 1495; kmalu potem je zaklical: „Gospod, v tvoje roke izročam svojo dušo!“ In izdahnul je veliki mož svojo blago dušo. Njegov 30letni sin Diego mu je zatisnil oči. Umrl je kot plemenit siromak! —

Mnogo let se že trudijo razni škofje ameriški, španski, francoski in laški ter mnogi svetni

veljaki, da bi bil Krištof Kolumb prištet med svetnike. Se bo li to kdaj zgodilo, ne vemo. A letos, ko so vsi ameriški narodi in mnoge evropske vlade proslavljajo in poveljujejo nesmrtnega moža s slavnostnimi spevi in besedami, z velikanskimi razstavami in drugimi čini, spomnila se ga je hvaležno in ponosno tudi sama sv. Stolica. Sv. Oče sam je proslavil velikega moža s krasno okrožnico „Quarto abeunte saeculo“ (ddo. 16. julija 1892), v kateri ponosno izjavi vesoljnemu svetu: „Columbus noster est!“ — „Kolumb je naš!“

In v resnici, komur je znano do dobra življenje Krištofa Kolumba, in kdor moli iz brevirja dnevne molitve, katere se molijo v god svetih spoznavalcev, opazi nehoté, kako zelo se prikladajo vsi dotični psalmi, vse antifone, vse glave, spevi, vrstice in berila temu možu blagega spomina. „Blagor možu, — — — ki ni zaupal v denar in zaklade. Kdo je ta, da ga počastimo? Ker čuda je delal v svojem življenju.“ „Primerjal ga bom modremu možu, ki je sezidal svojo hišo na skalo“, ki je na temelju krščanstva izvršil svoje delo. „Gospod, pet talentov si mi izročil, glej, pet drugih sem pridobil.“ „Tebe, Kristus, je vedno spoznaval, in zato uničil spletke satanske.“ „Ta mož je zaničeval svet in vse posvetno, slavil je zmago in si nabral bogastva za nebesa z dlanjo in umom.“ „Pravičnega je Bog

mišljajte, kakšna je „radodarnost na pravem mestu“. — S tem se ne hvalimo, dolžnost katoliškega duhovnika in vernega katoličana je taka, dolžnost, ki mu jo cerkev nalaga, a z vso odločnostjo odklanjamo vsak pouk v tem obziru od ljudij, ki so zadnji, kader treba kaj darovati v dobre namene, bodisi domačim ali pa tujim v korist!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Notranje dežele.

Štajersko. Ministerstvo ni potrdilo zakona o omejenju ženitev nemaničev. Ta zakon je bil jako pаметno sestavljen; zanj so glasovali tudi mnogi liberalci, ali vlada še vedno misli, da omejitve ženitev nasprotuje ustavi. Pričakovati je pa, da deželni zbor ne bode miroval, temveč bode stvar zopet ponovil. Seveda se ta omejitev ne bode smela preveč razširiti, ker to bi bilo proti cerkvenemu pravu. Vsekako se pa temu ne more oporekati, če se ne pusti ženiti ljudem, o katerih ni prav nobenega upanja, da bi mogli vzgojiti rodbino.

Delegacije. Izdatki za vojsko se vedno večšajo in ni pričakovati, da bi bilo kmalu bolje. V pomorskem odseku operske delegacije je vrhovni poveljnik mornarice admiral baron Sterneck se izjavil, da je mnogo vojnih ladij že slabih, da bode treba torej novih. V proračunu 1894. leta se bode že zahtevalo nekaj milijonov za nove ladije, potem pa nekaj let vsako leto precejšnjo svoto. Ko bode mornarica oskrbljena, bode pa zopet kaj treba za vojsko. Vsi priznavamo, da je treba skrbeti za varstvo države, ali misliti se pa tudi mora na davkoplačevalce. Če poslednji opešajo, se tudi vojska več vzdržavati ne bo mogla.

Moravska. Mladočehi so jako veseli, da so zmagali v Boškoviču. S to izvolitvijo se bode pomnožil mladočeški klub za tri člane. Pridružila se mu bode tudi dva druga poslance, ki sta itak že sedaj se približevala Mladočehom. V Brnu so Mladočehi praznovali svojo zmago s pijačo in govori v „Besednem domu“. Pijani so pa šli pred uredništvo staročeškega lista „Moravska Orlice“ in pobili okna. S takim ponašanjem si pač Mladočehi baš časti ne bodo pridobili.

Galicija. S šolstvom stoji v Galiciji jako slabo. Učiteljev vedno bolj manjka. Letos je 300 ljudskih šol, 44 več nego lani, zaradi pomanjkanja učiteljev zaprtih. 2350 občin še nema nobenih šol.

Vnanje države.

Srbija. Po deželi vrše se razni izgredi. Radikalci so v Arangjelovcu ubili liberalnega vodjo Lazarja Plačevića. Govori se pa tudi o nekem napadu na radikalnega vodjo Pasića. Vlada je hotela vso stvar potlačiti, ali ni šlo, kajti dva člana radikalnega odbora sta zahtevala preiskavo. Pravosodni minister je zagotovil, da bode vso stvar preiskal član najvišjega sodišča.

Nemčija in Rusija. Pogajanja o trgovski pogodbi mej Nemčijo in Rusijo so se zopet ustavila. V Peterburgu baje zopet dobivajo večji vpliv nasprotniki Nemčije. Vodja ministerstva vnanjih stvari Šiškin nikakor ni prijazen Nemčiji, minister Giers sam pa nič ne vpliva na politiko.

Francija. V budgetni komisiji je poročevalec Thomson naznanil, da bode v treh mesecih imela mornarica 300 naglo streljajočih topov, kateri so boljši, nego topi katerekoli države. Budgetni odsek je potem vsprejel z nekaterimi pridržki budget pomorskega ministerstva. — Vlada je prepovedala

vsako demonstracijo delavcem v Carmeaux-u. Nekateri radikalni poslanci pa že zahtevajo od vlade, da prekliče to prepoved.

Nemčija. Za vojaštvo se bode zahtevalo za jedenkrat 90 milijonov mark, potem pa vsako leto 60 milijonov mark več. Katoliška „Germania“ piše, da za tako povišanje potrebščin za vojsko katoliški poslanci ne morejo glasovati. „Hamburger Nachrichten“ objavile so huč članek proti Capriviju, ker je on predložil zveznemu svetu vojno predlogo brez dovoljenja pruske vlade. Po mnenju tega lista bi tudi pruski vojni minister bil moral podpisati vojno predlogo. Govori se, da je ta članek pisal knez Bismarck.

Severna Amerika. V Zedinjenih državah je volilno gibanje v polnem tiru. Vedno je več upanja, da bode voljen predsednikom general Cleveland. Zanj bode baje glasovali vsi Blainovi pristasi. Več vplivnih republikanskih mož se je že izreklo za demokratskega kandidata. Nedavno so bile državne in mestne volitve, ki so pokazale, da demokracija dobivajo vedno več vpliva. Ameriški Nemci bode baje tudi glasovali za Clevelanda.

Izvirni dopisi.

Iz Pivke, 8. sept. (Šolsko obiskovanje v Postojnskem okraju.) Letošnje zasedanje deželnega zbora, pač ni bilo kaj pomenljivo, vendar si usojamo opozoriti na neki sklep dež. zbornice, ki se v prvi vrsti tiče postojnskega glavarstva. Mislimo namreč stvar zastran šolskega obiskovanja. Pri poročilu o zastalih šolskih kaznih, se šolske razmere glavarstva postojnskega niso nikakor pokazale v prav ugodni luči. Od 5000 gl. zastalih glob, katere je neki že treba plačati, dolžan je imenovani okraj lepo svoto — 4000 gl. Sklenilo se je, da se ti dolgovi iztirjajo; le dva poslance glasovala sta „proti“. Razvidno je, da je vsled tega odloka prizadet največ postojnski okraj.

Ni nam namen preiskovati, od kod to, da v tem poročilu zavzema ravno Postojina prvo mesto. Ako bi kdo sodil po tej številki „4000“, bi lahko prišel do zaključka, da more biti v postojnskem glavarstvu s šolo jako slabo. Pa ta sodba bi utegnila biti preostra. Vemo, da se nam še zmeraj lahko reče; stariši kažejo premalo zanimanja in spoštovanja do šole. V opravičenje povemo lahko tudi to, da so šolski okoliši, razun na Vipavskem, pri več šolah jako veliki, da so pota slaba, da zadržujejo čestokrat burja sneg in zameti otroke, da ne morejo v šolo. Tudi revščina je po nekaterih krajih prav občutljiva. Vsekako je treba računati s temi zaprekami, ki so ne malokrat večje morda, kakor po drugih glavarstvih. Ali vsakdo mora priznati, da je nesmisel, globe nalagati, ako se potem ne iztirjujejo.

Še manj se pa nam zdi umestno, da bi se zastale kazni hoteli sedaj kar skupno iztirjati. Mislim da bi to ne šlo tako lahko. Ljudje so letos jako revni. Letina v postojnskem glavarstvu je letos prav slaba, skoro slabeja kakor l. 1890, ko je dežela morala dati podporo. Na Pivki je črv uničil pridelek tako zelo, da še stari ljudje ne pomnijo jednake nadloge, po reški dolini je pobila toča, po Vipavi deloma tudi, ne gledé na to, da Vipavei svojega vina ne morejo tako prodajati kakor prejšnje leto. Čas torej zdaj nikakor ni ugoden, da bi se plačevalo, kar se je

prej zamudilo. Vže zdaj gorore nekateri, ki se preživljajo večinoma le z krompirjem, pa ga nič pridelati niso: ne vemo kaj bo na zimo.

Ako bode kazni tedaj plačevati, kaznovani bodo dvakrat in ne enkrat. Tega pa niso sami zaslužili. Naj se raje pazi, da se v prihodnje dela drugače, in sicer naj se kazni po previdnosti in potrebi nalagajo, pa tudi prav gotovo iztirjavajo.

Glasbena Matica.

(Dalje.)

Že v svojem lanskem letnem poročilu sem omenil, da je bil odbor Glasbene Matice pripravljen, v proslavo 300letnice smrti našega rojaka in glasbenika Jakoba Gallusa napraviti primeren koncert, toda le tedaj, ako bode dobil potrebne Gallusove skladbe. Josip Mantuani, naš rojak in redni član c. kr. zavoda za preiskavanje avstrijske zgodovine na dunajski univerzi, poslal je že pričetkom šolskega leta 1891/92 mnogo Gallusovih skladb z željo, da bi se vendar enkrat odbor resno poprijel dela in pripravil potrebno za koncert. Obljubil je tudi Gallusovo sliko in naznanil vire, oziroma zavode na Nemškem, od katerih bi bilo dobiti cele knjige Gallusovih skladb iz XVI. stoletja, katere bi se razložile na ogled prigodom koncerta.

Odboru Glasbene Matice na razpolago dani glasbotvori neumrljivega glasbeniškega velikana XVI. stoletja, katere je pridobil Mantuani po dolgotrajnem, z največjo skrbnostjo izvršenem raziskavanju po raznih inozemskih arhivih, so neprecenljive vrednosti in zares pravi biseri glasbene umetnosti. Mantuani preložil jih je iz menzuvalne nočne pisave v moderne ključee in tako omogočil, da se porabijo za današnje koncerte. Zatorej bodi vzornemu rodoljubu zaslužena zahvala!

Po odborovem sklepu izročile so se vse pesmi, med njimi trije cerkveni in trije posvetni mešani zbori, društvenega zbora pevovodju, Hubad-u, s prošnjo, naj jih pregleda in potem razsodi, je li s sedanjim mešanim zborom sploh možno, podvreči se tej orjaški nalogi.

Gospod Hubad pregledal in proučil je te muzikalije natančno in potem odboru zatrdil, da si upa za nameravani Gallusov koncert odločene pesmi naučiti. Na to je odbor sklenil definitivno, da je prirediti zgodovinski koncert v proslavo tristoletnice Gallusove smrti, združen z razstavo njegovih del tekom meseca junija.

O tem sklepu obvestil se je Josip Mantuani na Dunaju z dostavkom, da dneva še ni moči natančno določiti, ker pevovodja ne more še zdaj vedeti, kdaj da bode gotov z vežbanjem težkih skladb, pri katerih je posebno to v poštev jemati, da jim je tekst pisan v latinskem jeziku.

Pevci so z največjo marljivostjo in vstrajnostjo obiskovali skušnje, in nada, da bode pod izbornim vodstvom mogoče, ta koncert prirediti dostojno, se je že po preteku 14 dni popolnem utrdila. Vsled tega se je kot dan koncerta določil 9 junij t. l.; med tem časom je pa odbor s pomočjo kustosa Müllner-ja pisal na razne inozemske zavode, katere je naznanil Mantuani, proseč jih, da naj nam iz-

vodil po pravih potih in mu pokazal kraljestvo božje.“ In ljubil ga je Gospod in ovenčal, z obliko slave ga je okrasil.“ Psalmi 1., 2., 3., 4., 5., 8., 14., 20. in 23. so pravi slavospevi na Kristofa Kolumba, ki opevajo vse njegove dušne in telesne vrline.

Zato mora vsak katoličan gojiti srčno željo in gorko nado, da bo blaženi Kolumb povišan enkrat na altarje katoliških cerkv. In, dasi mi tega morda ne doživimo: Kolumb je naš, Kolumb je vzor moža, vzor pravega katoličana za vse, zlasti pa za sedanje brezverske čase!

Bil je Kolumb cel mož, ker je bil zvest katoličan, katoličan s celim srcem, s polno dušo! Liga + 20.

Zločin na porušenem mostu.

(Francoski spisal Jean Grange.)

(Dalje.)

Srce na tléh ležečega človeka je še utripalo, toda slabo, živel je še, ali življenje njegovo viselo je na nitki.

Povprašujem se, s čim in kako naj pomagam temu nesrečniku, kar čujem korake in bližajočo se luč od „Marijine vile“. Koraki in luč približevali so se proti meni.

V tem trenutju, da, Bože moj, ti sam to veš! — izgubil sem zadnjo mrvico zdrave pameti. Očividno gredó gospodu Leroy-u naproti. Kaj si bodo neki mislili, če ga vidijo poleg mene umirati, ali celó mrtvega, in kaj stoprav, če zapazijo torbico z denarji okoli pasu? Da sem ga napadel, oropal in umoril!

Ljudje s svetilkami so bili že prav blizu. Da bi ne bilo egiptske teme, izvestno bi me bili zapazili. Zdaj je veljala odločnost; načrt moj je bil najnespametnejši in nad vse hudodelski! Zgrabim telo — in je vržem čez ograjo v bobnečo reko; nato hitro krenem v stran, v temn gozd ob reki.

Odmev korakov se zgublja, utihne, in luč postaje vedno slabša v smeri proti Sv. Moricu. Ostavim svoje skrivališče ter bežim domov, kot plaha zver.

„Kako si razburjen!“ očitala mi je čisto moja uboga žena, ker je bila zelo nervozna. Ali v oni noči, ko se vrnem domov, nisem bil razburjen. Dvojim, da bi bili amerišanski rudečkožci, o kojih činih sem čital v Cooperjevih romanih, postopali opreznije in bolj tiho za sovražnikovimi sledovi, nego jaz to noč. In ko bi bili stanovniki „Solnečne vile“ bdeli, vendar bi me ne bili slišali, tako oprežno sem stopal po prstih.

Premišljal sem že o svojem „alibi“.

Dospevši v svojo sobo, zaklenem se vanjo trikrat; nato odpašem torbico ter jo vržem v kót, kajti pekla me je že na zemlji.

Postal sem tedaj tat in morilec. Pregrešna prilika učinila je iz mene, poštenjaka, — navadnega zločinea! Uvažuje to, kar sem storil . . . in v tej zadregi sem uvažal! — trudil sem se, samemu sebi prigovarjati, da sem izvršil samo — tatvino. „Umor izvrši isti, ki ubije človeka,“ — tako-le sem ugibal in modroval, kajti človek, kojega sem vrgel čez ograjo v reko, je pojemal, če ni bil celó že mrtav. Gospoda Leroy-a — o tem ni bilo dvojbe — zadela je kap, proti kateri ni pomoči. V svoji nezvesti bi bil živel še nekoliko minut.

Tedaj nisem bil morilec! Tat sem bil, to je res, ker nisem mogel in ne namerjal Leroy-evi rodbini vrniti torbice s penazi. Toda čemu olepšavati ta sramotni čin? Ali me nista okradla gospoda Rivet in Andrieux za 600.000 frankov? Ali ni ukradla Fani nakitje in dragocenosti moje žene? In ti zlatniki, ti bankovci v pasu, niso bili li vspeh in sad tatvine? V obče je bilo znano, da so Leroy-evi, koji so zdaj imeli nad milijon premoženja, pred kakimi tridesetimi leti posedovali samo neznan kós zemljišča. Vsled skopuštva, nesramne

volijo posoditi za nekaj mesecev Gallusove skladbe in skoraj od vseh zavodov prejel je odbor mnogo taceh zanimivih knjig za razstavo.

Ker je še Mantuani iz Dunaja obljubil svoje sodelovanje pri slavnosti, zasnoval se je vspešni koncert se je vršil dne 9. junija t. l. v redutni dvorani. Vspešni koncert prvega zgodovinskega koncerta našega društva je obsegal 1. četveroglasen, dva osmeroglasna dvojna mešana zbor in 3 peto-, šestoro- in osmeroglasne madrigale ali posvetne pesmi, slavnostni govor in 3 klavirske točke, zajedno so bila tudi razstavljena Gallusova dela in njegova podoba.

S tem koncertom pridobila si je Glasbena Matica pri mnogoštevilno navzočih duhovnikih in drugih poslušalcih, zlasti pa pri merodajnih glasbenikih toliko simpatij in potrebnega ugleda, da je lahko na to ponosna.

Nastopilo je skupno z gojenci Glasbene Matice 150 pevskih sil, pač lepo število. Ko so se še zgubljali mogočni akordi prvega zbor, zadonel je po dvorani frenetičen plosk, podoben burnemu viharju. Vse je bilo vestno poučno in tako fino izpeljano, da so poslušalci kar strmeli. Točka za točko izvajala se je umetniški dovršeno in zadnji zbor „Musica nostra“, velezasnovana polifona skladba pretresla je zbrano občinstvo tako močno, da se je morala ponavljati in od več poslušalcev je bilo čuti izustilo: „Skoda, da je koncerta že konec.“

Ni mi naloga, natančno popisati ves vspešni koncert, ker so to že poklicani kritiki storili, pač pa moram tudi omeniti, da je Mantuani v svojem jako poučljivem in dovršenem govoru, z njemu navadno zgovornostjo slikal življenje in delovanje umrlega Gallusa in tudi naš učitelj Hofmeister izvajal je mojsterski klavirske točke in s tem povedal sem vse, kar bi utegnili zanimati slavni zbor.

Gallusov koncert in njega velikanski in sijajni vspeh zlasti v glasbenem oziru, ki do zdaj nima vrstnika, ostal bo v zgodovini Glasbene Matice zapisan z neizbrisnimi črkami našim potomcem v dokaz, kako je ona vedela ceniti delovanje domačih glasbenikov, njej sami pa v spodbudo, da bo tudi v prihodnje porabila vsako priliko, kadar gre za to, da se dostojno proslavljajo glasbeniki-rojaki.

Tudi v čitalnici prirejeni koncerti vspešni so povoljno in povsem zadovoljili zbrane društvene člane.

Odzivajoč se od c. kr. vlade prijemu vabilu, odbral je odbor vse od leta 1873 do vstetega 1891. leta izdane muzikalije, sestavil grafični izkaz članov in učencev Glasbene Matice ter jih z lično spisanimi pravili in učnimi načrti odposlal komisiji za mednarodno razstavo glasbarstva in gledalištvu v Beču, ki se je otvorila meseca junija t. l.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(Občine Sprice udanostna izjava.) Tudi občina Sorice je svojemu škofu poslala nastopno izjavo: Ponižno podpisani zastop občine Sorice najodločneje obsodijo surove, ostudne in zlobne napade od slo-

in dokazane lihve so ti ljudje obogateli v tako kratkem času.

Ali sem bil jaz kriv, da ma je zlobnost ljudij in krutost usode prisilila braniti, ne sicer svoje lastno življenje (to bi bil jako rad žrtvoval), temveč življenje očeta, žene in nedolžnih hčerk? Noče li previdnost božja, da bi izvršili zločin, no, potem takem i upravlja tek dogodjajev. Darwin ima prav. Močnejše in slabotnejše živali rodé se — i v obilnem številu — na zemlji; jedna napada drugo ter se vzajemno požirajo. Kdor je močnejši, isti prevlada. Da, vse je boj za življenje!

Potem poberem opasnico, razpam jo s škarjami, ter stresem vso vsebino na mizo. Bilo je notri blizu 60.000 frankov, deloma v zlatu, deloma v vrednostnih papirjih. — 20.000 frankov tedaj več, nego je trdila Leroy-eva gospa.

Pred vsem sem zdaj premišljal, kje naj skrijem večino te svote. Po tako veliki denarni izgubi, koja nas je zadela iznenada, vendar nisem smel na dan s to veliko svoto. K večjemu, če bi se bil zlagal, da sem prodal nakitje žene moje za 6000 frankov. Seveda sem v Aix-u na polje izglasil, da je te dragocenosti nekdo ukradel. Kako sem se kesa teh korakov!

(Dalje sledi.)

vensko-liberalne strani na Vašo prevzvišeno osebo v prejšnjih, zlasti pa še v sedanjih dnevih po prvem slovenskem katoliškem shodu. To storiti nam velevala katoliška zavest, katero ste uam, prevzvišeni, tako vneto budili na I. slovenskem katoliškem shodu, kakor tudi pokorščino, udanost in ljubezen, ki smo jo Vam, višji naš pastir, dolžni. Blagovolite, prevzvišeni, sprejeti to izjavo, katera naj spriduče, da prebivalstvo soriške občine presrečno ljubi svojega višjega pastirja, ter da hoče biti in ostati vedno verno, zavedno katoliško na strani svojega škofa. — Županstvo v Sorici, dne 8. oktobra 1892. — Matavž Gasser, župan; Urban Veber, Miha Egart, Franc Kajžar, Anton Jamnik, Martin Trojan, Anton Fröhlich, Jože Thaler, Urban Pfeifer, Lor. Koblar, Lor. Grohar, Gašper Gasser, odborniki.

(Bivši predsednik baron Winkler.) Včerajšnja „N. Fr. Pr.“ je zopet polna lažij o bivšem predsedniku kranjskem, baronu Winklerju. Ker smo že vajeni takih liberalnih lažij, zato jih tudi ne mislimo obširno zavračati. Trditev, da je dežela Kranjska nemška, je pač smešna in nevredna vsakega poštenega lista, in nam le dokazuje, kako slabo so čitatelji „N. Fr. Pr.“ podkovani o narodnih razmerah, da se jim ta list upa natveziti tako neumnost. Večina ljudskih šol je na Kranjskem že pred Winklerjevo dobo bila slovenska, to se dá posneti iz uradnih poročil; če „N. Fr. Pr.“ kaj drugega trdi, pač le laže. Da so v deželni zbor pri Winklerjevem prihodu bili Nemci v večini, je sicer žalostna resnica, ali tista večina je bila pridobljena s kaj nelepimi sredstvi. Toda pomisliti je treba, da so tudi poprej že imeli Slovenci veliko večjo večino v deželni zboru. Jedna sama postavodajna doba še ničesar ne dokazuje. Vedeti je treba, da so pri volitvah v državni zbor 1879. leta tudi Slovenci zmagali povsod, na kmetih in v mestih, in je torej bilo pač pričakovati, da zmagajo tudi pri deželnozbornih volitvah. Onih deželnozbornih volitev, ki so pokazale tako sijajno slovenski značaj naše dežele, še ni vodil baron Winkler, temveč prednik njegov. Dežela kranjska je torej že bila slovenska pred prihodom Winklerjevim po svojih deželnozbornih zastopnikih. Da je pa Winkler še le slovenstvo iznašel, to more trditi le tisti, kdor naše dežele prav nič ne pozná. Kako se je slovenstvo kazalo na taborih koncem sedmega desetletja in kje je tedaj še posloval baron Winkler. Da, celó vlade so že bile izdale pred Winklerjem več ukazov o slovenskem uradovanju. Če bi Slovencev ne bilo, bi se taki ukazi gotovo ne bili izdajali. Toliko se je nam zdelo potrebno omeniti, da čitatelji vedó, kako je z resnico pri „N. Fr. Pr.“

(Izrecno narodnostni temelj brez pravice.) Na Dunaju je nad 60.000 uradno izkazanih stanovnikov s češkim občevalnim jezikom; število Čehov je brez dvojbe štirikrat večje; to mora potrditi vsakdo, kdor vé, kako so se pisale pri ljudski štetvi rubrike o „občevalnem jeziku“. Vlasti v X. okraju, v „Favoritih“, je češko prebivalstvo jako mnogoštevilno.

„Komenskega društvo“ onduka vzdržuje šolo, ki nikakor ne more vsprejeti vseh otrok, ki se oglašajo. Vse prošnje, katere je društvo poslalo na okrajni in deželni šolski svet, da bi se šoli dala pravica javnosti, so bile zamán. Besnost židovskega nemštva in sovraštvo njegovo proti Slovanstvu je preveliko, da bi se moglo povspeti do — pravičnosti.

Zavohali so liberalci pred kratkim, da se je vodstvo imenovane šole obrnilo do našega ministerstva, in dr. Prokš je pri seji občinskega sveta predlagal, naj bi protestirala občina dunajska proti temu predlogu.

O tem je dr. Vogler poročal v seji 7. oktobra. Dejal je, da je taka prošnja, kakor vsaka nadaljnja zahteva, naj bi se ustanovile javne šole s češkim učnim jezikom, neopravičena in neosnovana. Čudovita je pred vsem razlaga XIX. člena. — Liberalni Vogler se je tako-le zvijal: „Noben ne more trditi, da je češki jezik v Dolenji Avstriji deželni, in kar se tiče izraza „narod“, se more umevati le kompaktna množica, ki se vzgaja v enotnem značaju. Čehi so pa na Dunaju v manjšem številu in priseljenci.“

Sprejela se je naslednja izjava: „Ker je zahteva, naj se ustanove javne šole s češkim učnim jezikom na Dunaju, popolnoma nezakonita, in gotovo le zato sprožena, da bi se kručil nemški značaj dunajskega mesta in rušil mir dunajskih meščanov, zato izraza mestni zbor svoje prepričanje v tem smislu, da se

občini ne more naložiti dolžnost, da ustanavlja češke šole.“

Tako! — Dunaj tedaj ni avstrijski, marveč nemški! In naši milijoni denarja in nebroj duševnih in fizičnih sil, katere od vseh strani vzlasti slovanske narodnosti trgajo svojim rojakom in svojim zemljam in jih uporabljajo za Dunaj in njega povzdigo! ... Slovanski vseučiliščniki, profesorji, inženirji, zdravniki, odvetniki, obrtniki vseh strok, in poseba duhovniki, so na Dunaju le priseljenci!

Visoka gospóda in višja gospóda tolmači XIX. član temeljnega zakona prav tako za nas Slovence, kakor dunajski mestni zbor za Čeha. Zakaj? Zato, ker v našem javnem življenju vlada liberalizem.

Ne slepimo se! Na liberalnem temelju imamo pač pravico, izražati najširje zahteve in bojevati se zanje, a nasprotniki se uprav na istem temelju ne čutijo zavezane, izpolniti nam jih. Pravici ne odgovarja dolžnost, pravo je brez obvezanosti po liberalni praksi. Jediní temelj, koder božja avtoriteta pravici na jedni strani stavlja nasproti vestno dolžnost na drugi strani, je — krščanstvo, in jedini temelj, na katerem mogó dunajski Čehi in Slovenci in vsi drugi zatiranci v imenu božjem tirjati svoje pravice, je — krščanstvo!

(Iz Maribora) se nam piše: Na gostovanju je vesela družba v Mariboru zložila 19 gld. društvu sv. Cirila in Metoda s pripomnjo: „V edinosti je moč. — Da! Zato vsak rodoljub z žalostjo opazuje, kako se trga mili mu narod. A tudi iz Maribora zagotavljamo, da ne bo tukaj edinosti med nami in našimi brati, dokler ne postanejo čisto narodni, tako, da očitno živé v duhu svete vere, katera je bila ravno slovenskemu ljudstvu najlastnejša in najdražja. — Iz tukajšnje čitalnice so zategadelj izstopili štiri profesorji-duhovni.

(Slovensko gledališče.) Včeraj predstavljala se je Henrik Ybsen-ova „Nora“, toda včeraj z od režije „oblaženim“ koncem. O igri poročali smo že v pretekli sezoni obširneje; Včeraj odlikovala sta se gospod in gospa Borštnikova z uprav dovršeno igro. Tudi ostali, osobito gospod Danilo, igrali so dokaj sprtno. Prestava bila je precej slabo obiskana.

(Nesreča.) Iz Planine se nam piše: V ponedeljek zvečer, že precej pozno, je peljal trgovec Kobal iz Studenega nekaj robe iz Logatec. Blizu Planine se mu splaši konj; namesto da bi po veliki cesti naprej tekél, jo zavije po strmem klancu mimo župnijske cerkve proti župnem dvorcu in tu s tako silo trešči ob vogel, da se je voz popolnem narobe obrnil in voznika vrgel na cesto, kjer si je siromak roko zlomil. Sreča, da se je precej na to pripeljal po isti poti zdravnik Mayer ter poškodovancu skazal prvo pomoč. Pazite na konje, posebno kečar se vozite po noči!

(Blagoslovljenje novega križvega pota v Toplicah pri Novem Mestu) Iz Toplic pri Novem Mestu se nam piše: V nedeljo dne 9. t. m. praznovali smo lepo cerkveno slovesnost blagoslovljenja novega križvega pota. Blagoslovil ga je č. o. Efreim iz Novega Mesta. V svojem govoru pojasnjeval nam je trojno korist premišljevanja sv. križvega pota in nagibal sreča poslušalcev k ljubezni do milega Zvečljarja, kateri je prvi to pot hodil. Cerkevna slovesnost vršila se je v najlepšem redu ob navzočnosti obilno zbranega ljudstva. Vse pripravljane k tej slovesnosti in slovesnost sama nam je živ dokaz, da naše verno slovensko ljudstvo vé dobro ceniti naprave in naredbe cerkve Kristusove in njegovih zvestih služabnikov, katere brezbožneži sedanjega časa napadajo s toliko večjimi lažmi, kolikor bolj se trudijo in žrtvujejo v svojem vzvišenem poklicu za blagor ljudstva.

(Dobava za c. ia kr. vojsko.) Državno vojno ministerstvo namerava si razne oblačilne in opravne predmete zagotoviti potom splošne konkurence. Zagotoviti je: kožušne ovratnike in kožušno podlogo za dragonske kožuhe, žepne robe, čaka za pešce, lovske klobuke, huzarske čake, čelade, zaponke za pasove, razne gumbe, ovratnike, rokavice, razne vrvice, lopate, konjska česala, kuhinjsko orodje, tovarne vrvi, napojne golide, krtače za konje, sedla, cveke za črevlje, žblje za črevlje, pletene topice in hlače itd. itd. Vzroci razpisanih predmetov in njih popis pogledajo se lahko v monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Gradcu in Kaiser-Eberdorfu, od koder jih je proti plačilu tudi dobiti. Ponudbe vložiti se imajo najkasneje do 16. novembra t. l.

12. ure dopoldne, pri državnem vojnem ministerstvu. Nadaljni pogoji gledé te dobave, potem ponudbeni obrazec, seznam predmetov in načrt pogodbe pogledajo se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Slovstvo.) Radikalnim kritikom ljubljanskim slovensk pevec. Napisal J. T. Turkuš. Gradec. Založil pisatelj. 1892. — V 15 stranij broječi brošurici odgovarja g. prof. Turkuš v vezani besedi nekaterim premogočnim gospodom ljubljanskim. Žalostna resnica je namreč, da so nekaterniki s svojim načinom kritikovanja vsako še tako pošteno kritiko pripravili v slab glas; taki tožni moške so vse kritikovali in še kritikujejo iz osebnih in politiško-strankarskih ozirov. Zato jim je vse slabo, kar prihaja od jedne in vse dobro, kar od druge strani. Takim kritikastrom je namenjena imenovana brošurica. Kritikovanje samo je tako-le opisano:

Pogubne strele švigajo,
Domovja srečna vžigajo;
Zvonov jeziki migajo,
Pomilovanje hlinijo;
Da, narodi se dvigajo,
Srbeč prste slinijo;
Negodni vrabci šivkajo,
Oholi pavji pivkajo,
Lisice, psi se shajajo
I tulijo, i lajajo,
Ohripli čuki piskajo,
Opolzle kače sikajo,
Komarji strastno pikajo. (Str. 13 nasl.)

Če kdo brez hrupa pesmice izdaja,
Dasi ga slavohlepje ne navdaja,
Ker ljubi narod svoj; vse moči
Le domovini v čast posvetiti želi.
Užalil monopola je moloha;
Naj lastni pes ga dolgo ne povoha,
Zatreti treba pevca glas nadležen!
Pisača jasni je namen dosežen. (Str. 7 nasl.)

Strinjamo se s pevcem, ko pravi:

Zasluzne može narodne spoštujmo!
Po barvi sukenj del ne ocajujmo! (Str. 11.)

Telegrami.

Dunaj, 12. oktobra. Nemški cesar je danes popoldne ob peti uri vsprejel v zasebni avdijenci grofa Taaffeja. Ko mu je včeraj cesar lastnoročno pripel znake reda

Črnega orla, podelil mu je danes veliki križ reda Rudečega orla en sautoir, katerega Taaffe še ni imel.

Levov, 12. oktobra. V Niepolomicah in Plaszowu je dne 11. t. m. po jedna oseba zbolela za kolero. V Podgorji je včeraj jeden za kolero umrl. V Krakovu so poslednjih 24 ur trije za kolero zboleli.

Budimpešta, 13. oktobra. Včeraj jih je 28 za kolero zbolelo, 17 umrlo, poleg tega so še sedem kolere sumnih prinesli v vojaško bolnišnico.

Peterburg, 13. oktobra. Car se je dne 11. t. m. zvečer povrnil zdrav z lova pri Lipesku v Skierniewice.

Nancy, 12. oktobra. V Houdrevillu se je prikazala kolera. V dveh dneh jih je 17 zbolelo, 7 pa umrlo.

Carmoux, 13. oktobra. Shod strajkujočih delavcev, pri katerem je bilo dokaj radikalnih poslancev, je sklenil, da se strajk nadaljuje.

Umrli:

V bolnišnici:

9. oktobra. Marija Corn, gostija, 69 let, dysenterie.
10. oktobra. Matej Pipan, dninar, 60 let, dysenterie. —
Valentin Tihelj, gostjač 55 let, dysenterie.

Tuji.

10. oktobra.

Pri **Maliču**: Stirling, Schick, Dörfel, Herzog, Samenshan, Braun, trgovci; Schlesinger, potovalec, z Dunaja. — Junghaus, montér; Laurič, trgovec z lesom; Mautner, trgovec, iz Trsta. — Krieg, ravnatelj, iz Lipsije. — Kopstein, trgovec, iz Siofoka. — Urbach, potovalec, iz Opave. — Urbančič, zasebnik, s soprogo, iz Polhovega Gradca. — Kotnik z Vrhnik. — Neuman, potovalec, iz Linca. — Fritsche, zastopnik tovarne, iz Solnograda. — Tuhinje, duhovnik, iz Kamnika.

11. oktobra.

Pri **Maliču**: Lorzing, Walleck, Essinger, Klösa, Burkhard, Herzog, trgovci; Krüger, ravnatelj; Dittreich, Raab in Klose, potovalci; Pribojski, z Dunaja. — Bonmasari iz Roverete. — Bačič z Reke. — Laichinger iz Monakovega. — Rothauer iz Celovca. — Eichinger iz Brna. — Neufeld iz Berolina. — Terčig, zasebnik, s soprogo; Kosak, trgovec; Schröder, kapitan v pok., iz Trsta. — Urbach, trgovec, iz Prage. — Pavlovič, nadzornik, iz Zagreba. — pl. Hofbauer iz Škofje Loke. — pl. Höffern, zasebnica, iz Kamnika. — Kosh, potovalec, iz Liberee. — Maurer iz Beljaka.

Pri **Stonu**: Baron Lazarini iz Grada. — Šimenc Reke. — Deutsch in Wipplinger, trgovca, z Dunaja. — Ploeh, trgovec, in Falkenau, juvelir, iz Prage. — Novak, pekovski mojster, in Pust iz Ribnice. — Habernek, trgovec, iz Brna. — Mažuranič s soprogo iz Zagreba. — Berlić, duhovnik, iz Šent-Vida. — dr. Brink, okr. zdravnik, z rodbino, iz Čabara. — Rabas, stavbeni podjetnik, s soprogo, iz Višnje Gore. — Košir, dež. svetnika vdova, iz Škofje Loke. — Morocutti, trgovec, s sinom, iz Pontablja. — Schulz, in Ogoreutz s hčerjo iz Novoga Mesta.

Pri **bavarskem dvoru**: Cvek iz Kamnika. — Habberger iz Borovnice.

Pri **Jutnem kolodvoru**: Peterhans iz Püchlarne. — Brodnik in Jelenc iz Grada. — Gabriel in Cozzio iz Trsta. — Taučar od sv. Ane.

Pri **avstrijskem caru**: Rabzel iz Škofjana. — Antich, podjetnik, s Trstata. — Medlšove iz Steyra. — Becker z Reke. — Zupet, trgovec, iz Škofjana

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	srakomera v mm	soplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	736.8	7.2	sl. zap.	oblačno	11.00
2. u. pop.	735.8	11.8	brezv.	dež	dež
9. u. zveč.	735.4	11.0	sl. zapad	"	

Srednja temperatura 10.0°, za 2.0° pod normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšeniča hktl.	6 12	Špeh povejen, kgr.	— 64
Rež.	5 23	Surovo maslo,	— 80
Jecmen.	3 96	Jajce, jedno	— 03
Oves.	2 52	Mleko, liter	— 10
Ajda.	5 80	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso.	4 71	Telečje	— 60
Koruz.	4 50	Svinjako	— 58
Krompir.	2 70	Koštranovo	— 36
Leča.	13	Pišanec	— 40
Grah.	10	Golob	— 17
Fižol.	8	Seno, 100 kgr.	2 05
Maslo.	kgr.	Slama,	1 87
Mast.	— 66	Drva trda, 4 kub. mtr.	7 50
Špeh svež.	— 54	" mehka,	5 —

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

III. zvezek:

POVESTI

ANDREJ KALAN

izšel je ravnokar ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katol. Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Tudi II. zvezek je še v zalogi.

Bogato zalogo ličnih s pravim zlatom pozlačenih

nagrobnih križev

priporoča po nizkih cenah

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino v LJUBLJANI, Mestni trg št. 10.

Na zahtevo pošlje obrazce in ilustrovane cenike franko.

Velika zaloga različnih železolitih in ploščevinastih

peči.

Dunajska borza.

Dne 13. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 80 „
Zlata renta 4%, davka prosta	115 „ — „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 40 „
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990 „ — „
Kreditne akeije, 160 gld.	314 „ — „
London, 10 funtov strl.	119 „ 60 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 51 „
Cesarski cekini	5 „ 69 „
Nemških mark 100	58 „ 70 „

Dne 12. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 55 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 35 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 „ 75 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma	100 „ 30 „
Kreditne srečke, 100 gld.	190 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „ 25 „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	57 „ — „
Akeije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 „ 25 „
Akeije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2795	— „ — „
Akeije južne železnice, 200 gld. sr.	98 „ 40 „
Papirni rubelj	1 „ 20 „
Laških lir 100	— „ — „

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4% galškega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši pozvedovalni pisarni ustno in pismeno.